

LOWYS
PORQUIN
voor onderwijs en kinderopvang

Pedagogisch beleidsplan

kinderdagopvang

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	Doelstelling van LPS-KOM	4
1.2	Missie en visie LPS-KOM.....	4
1.3	Locaties.....	5
2	PEDAGOGISCH BELEID.....	6
2.1	Pedagogisch beleid Kinderdagopvang.....	6
2.2	Emotionele veiligheid, waaronder wenbeleid	6
2.3	Inhoud mentorschap	7
2.4	Persoonlijke ontwikkeling van het kind	7
2.5	Sociale competenties van het kind	7
2.6	Waarden en normen	8
2.7	Volgen van de ontwikkeling van kinderen	8
2.8	Signaleren bijzonderheden in ontwikkeling van kinderen	8
2.9	Opvang kinderen met een extra zorgvraag.....	8
3	PEDAGOGISCH KLIMAAT	10
3.1	Pedagogische houding naar de kinderen toe.....	10
3.2	Individuele ontplooiingsmogelijkheden van het kind	11
3.3	Professionalisering medewerkers	11
3.4	Leren.....	12
4	PEDAGOGISCHE PRAKTIJK	13
4.1	Het begeleiden van de ontwikkeling van kinderen.....	13
4.2	De motorische ontwikkeling	13
4.3	De taalontwikkeling.....	13
4.4	De cognitieve ontwikkeling	14
4.5	De sociale ontwikkeling (het kind als onderdeel van de groep)	14
4.6	De emotionele ontwikkeling	15
4.7	De creativiteitsontwikkeling.....	16
4.8	Voorschoolse educatie	16
4.9	Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie	17
4.10	Betrekken van ouders bij stimuleren ontwikkeling van kinderen.....	18
4.11	Warme overdracht	18
5	PERSONEEL EN GROEPEN.....	19
5.1	Opvang in groepen	19
5.2	Stamgroepen	19
5.3	Verlaten van de stamgroep	19
5.4	Samenvoegen van stamgroepen.....	19
5.5	Overstap nieuwe groep	20
5.6	Ruildagenbeleid en extra dagen.....	20
5.7	Achterwachtregeeling	21
5.8	Personeelsbeleid	21
5.9	Regelingen Beroepskracht-kind ratio.....	21
5.10	Opleidingsplan.....	22
5.11	Stagiaires en beroepskrachten in opleiding	22

6	VEILIGHEID EN GEZONDHEID	23
6.1	Inrichting van de groepsruimte	23
6.2	Veiligheid en gezondheid	23
6.3	Meldcode kindermishandeling	23
7	OUDERRECHT	24
7.1	Ouderbetrokkenheid	24
7.2	Inspraak en participatie	24
7.3	Klachtenregeling	24
7.4	Klachtenprocedures	25

1 INLEIDING

1.1 Doelstelling van LPS-KOM

LPS-KOM staat voor professionele kinderopvang voor kinderen van 0 tot en met de leeftijd van 13 jaar. LPS-KOM biedt dagopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang aan.

Het bieden van kwalitatief goede kinderopvang vergt een professionele instelling.

LPS-KOM werkt voortdurend aan de handhaving en verbetering van die instelling en streeft op alle gebieden naar kwaliteit. Dit geldt voor alle vormen opvang die zij aanbiedt en geldt zowel voor de locatie waar de kinderen verblijven als voor het personeel.

1.2 Missie en visie LPS-KOM

Het kindbeeld

Ieder kind is uniek, heeft een eigen karakter en eigen mogelijkheden. De manier waarop een kind zich ontplooit en het tempo waarop dit gebeurt, zijn mede afhankelijk van de omgeving van het kind, de mensen en de wereld om hem heen. Om zich te kunnen ontwikkelen, heeft een kind zowel veiligheid als uitdaging nodig. Deze veiligheid zoekt het bij mensen om hem heen: opvoeders, broertjes en zusjes, vriendjes. Het kind wil zich door deze personen geaccepteerd voelen. Ook de letterlijke omgeving (zijn kamer, huis, groepsruimte, kindercentrum) is van belang voor het gevoel van veiligheid. Een kind kan zich pas ontplooiën als het zich veilig en geborgen voelt. Een kind heeft ook een enorme drang om zijn omgeving te onderzoeken, te ervaren en te ontdekken. Soms doet hij dit alleen, maar veel vaker samen met anderen: opvoeders, broertjes, zusjes en vriendjes.

Kinderen zijn van nature ondernemend. Ze zijn ontdekkingsreizigers, die zelf hun leerproces vormgeven. Hiertoe hebben ze ruimte nodig. Kinderen willen invloed uitoefenen op hun omgeving, dingen voor elkaar krijgen. Als dit lukt, ontwikkelen ze zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld.

De maatschappelijk/pedagogische positie van kinderopvang

De maatschappelijk/pedagogische opdracht van de kinderopvang vormt samen met die van het gezin, het onderwijs en andere participanten een sluitend systeem van maatschappelijke zorg voor de opvoeding van kinderen. Gezin, onderwijs en kinderopvang moeten allen vanuit hun eigen pedagogische en maatschappelijke opdracht voldoen aan de vier basisbehoeften van kinderen:

- Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid.
- Het bieden van mogelijkheden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- Het bieden van mogelijkheden tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- Het voorleven van waarden en normen en begeleiding geven bij het zich eigen maken hiervan.

Kinderopvang heeft een taak en functie in het faciliteren en ondersteunen van gezinnen in hun opvoedende taak en het doorbreken van het opvoedingsisolement waarin veel ouders verkeren. Kinderopvang is bij uitstek de plaats waar kinderen leren wie zij zijn (in de context van de groep, leefgemeenschap, samenleving) en zich in vrijheid en in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen, waarbij het plezier bovenaan staat.

Dit veronderstelt dat de kinderopvang - evenals het gezin en het onderwijs - een plaats is waar kinderen veilige en vertrouwde relaties kunnen aangaan. Onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers, leren kinderen spelenderwijs communicatieve en sociale vaardigheden en krijgen kinderen inzicht in de materiële wereld en in de gedeelde geestelijke wereld van gevoelens en gedachten, maatschappelijke en intermenselijke normen en waarden.

1.3 Locaties

LPS-KOM heeft medio 2020 5 locaties dagopvang. Alle locaties zijn gevestigd in LPS-basisscholen, 4 locaties in de gemeente Bergen op Zoom en 1 locatie in Oud Vossemeer.

2 PEDAGOGISCH BELEID

2.1 Pedagogisch beleid Kinderdagopvang

Onze pedagogische uitgangspunten zijn afgeleid van de vier opvoedingsdoelen van prof. Dr. J.A.M. Riksen-Walraven. De vier opvoedingsdoelen (competenties) zijn:

1. Het bieden van emotionele veiligheid
2. Ontwikkelen van persoonlijke competenties
3. Ontwikkelen van sociale competenties
4. Eigen maken van normen en waarden

2.2 Emotionele veiligheid, waaronder wenbeleid

Hieronder verstaan wij de mate waarin het kind zich voldoende veilig en vertrouwd voelt om zich te kunnen ontwikkelen. Wij zorgen dat uw kind zich geborgen voelt. Er wordt zoveel mogelijk met dezelfde vaste pedagogisch medewerkers gewerkt zodat een vertrouwensband kan ontstaan. Het volgen van een vaste dagindeling biedt houvast. Ook hieraan ontleent uw kind een gevoel van veiligheid. Het streven naar geborgenheid vindt u terug in de inrichting van de groepsruimte; deze straalt gezelligheid en warmte uit.

Wenbeleid nieuwe kinderen

Je kind toevertrouwen aan anderen, die in het begin toch vreemden zijn, is een hele stap voor ouders. Niet alleen het kind heeft tijd nodig om te wennen, maar ook de pedagogisch medewerkers hebben hiervoor onze tijd nodig. Het is erg belangrijk dat het gewenningsproces voor iedereen goed verloopt, zodat er een vertrouwensrelatie kan ontstaan.

Eerst hebben we met de ouders een informatiegesprek over het KDV, de peutergroep, de BSO en de organisatie; hierbij krijgen zij ook een rondleiding. Daarna volgt het intakegesprek, waarbij we proberen zoveel mogelijk informatie te verzamelen over het kind zoals de gewoontes van het kind op het gebied van eten, spelen, slapen, knuffelen en of er bijzonderheden zijn op het gebied van gezondheid en verzorging. We vragen de ouders ook deze 'gebruiksaanwijzing' op papier te zetten en mee te nemen als het kind komt oefenen. Vervolgens worden er afspraken gemaakt over het verloop van de wenperiode. Tevens wordt er een datum en een tijdstip afgesproken waarop het kind komt oefenen. Tijdens de eerste keer oefenen komen ouder en kind samen naar het kinderdagverblijf.

De pedagogisch medewerkers, ouder en kind krijgen de kans om wat uitgebreider kennis te maken met elkaar. De ouders krijgen een indruk hoe het eraan toe gaat in de groep en kunnen rustig alles in zich opnemen. Dit kan ook het moment zijn om uitgebreider informatie uit te wisselen in een ongedwongen sfeer.

Vaak gaat de ouder voor een korte tijd weg. Het is erg belangrijk dat de ouder niet stiekem vertrekt, maar afscheid neemt van het kind. Tijdens de tweede keer oefenen (meestal 2 a 3 uur) blijft de ouder niet zo lang meer bij het kind. Er wordt weer afscheid genomen, waarbij één pedagogisch medewerker zich over het kind ontfermt, het troost wanneer nodig en eventueel afleidt. Het kind draait zoveel mogelijk het gewone programma mee, maar krijgt natuurlijk extra aandacht. Wanneer het kind weer opgehaald wordt, krijgen de ouders uitgebreid verslag.

Erg belangrijk tijdens de wenperiode van het kind is het mentorschap. Binnen LPS-KOM wordt aan elk kind een mentor toegewezen. Tijdens het werkoverleg wordt afgesproken wie de mentor van het nieuwe kind wordt. Dit wordt schriftelijk vastgelegd. Deze mentor werkt op de groep waar het kind geplaatst is. Deze mentor neemt telefonisch contact op met de ouders om zich voor te stellen en hen uit te nodigen voor een intakegesprek.

2.3 Inhoud mentorschap

- Eerste aanspreekpunt voor ouders
- Houden van intakegesprek met ouders
- Houdt ouders op de hoogte van gewenning kind op dagverblijf
- Nodigt de ouders uit na drie maanden na plaatsing voor evaluatiegesprek
- Volgt de ontwikkeling van het kind; door opstellen kwartaalverslagen, observaties
- Houdt 2 keer per jaar oudergesprek
- Draagt zorg voor kinddossier (mentormap)
- Zorgt voor verzamelmap werkstukken kind
- Heeft met ouders eindgesprek bij beëindiging opvang

Een kind dat de wenperiode meemaakt, heeft het soms moeilijk. Wij begrijpen dat en staan het kind ook toe om verdriet te hebben. Een kind hoeft niet 'flink' te zijn en mag best huilen als het daar behoefte aan heeft. Wij troosten het kind, vertellen dat we begrijpen dat het verdriet heeft en maken ook duidelijk dat papa of mama weer terugkomt. We geven het kind ook echt de tijd om te wennen. Het kind wordt tijdens het drinken vaker op schoot genomen, gewoonten van thuis worden zoveel mogelijk aangehouden en de regels die we hanteren worden geleidelijk ingevoerd. Sommige kinderen hebben in het begin bijvoorbeeld moeite om bij het drinken aan tafel te blijven zitten. Het kind merkt echter aan de andere kinderen wat de bedoeling is en past zich vaak zelf aan. Pas wanneer het kind zich thuis voelt, wordt van het kind verwacht dat het zich aan de regels houdt.

2.4 Persoonlijke ontwikkeling van het kind

Hieronder verstaan wij de mate waarin het kind in staat is de eigen persoonlijke competenties zoals zelfvertrouwen en zelfstandigheid verder te ontwikkelen. De kinderen wordt de gelegenheid geboden om te spelen en de wereld om hen heen te ontdekken. De ruimte waar ze worden opgevangen en het spelmateriaal is uitdagend en nodigt uit om op onderzoek te gaan.

Het kind kan zich spelenderwijs ontplooiën. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze en in een eigen tempo. De pedagogisch medewerkers houden hier in hun benadering rekening mee.

De dingen die een kind al kan worden benadrukt waardoor het kind zelfvertrouwen krijgt en het zich durft te ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers sluiten hierop aan door ervaringen te bieden die passen bij het kind en die verrijkend zijn. Op deze manier bieden wij het kind de kans om zich samen met andere kinderen optimaal te ontplooiën.

2.5 Sociale competenties van het kind

Hieronder wordt verstaan de vaardigheden van het kind om in een groep te kunnen functioneren.

In een vertrouwde omgeving ontwikkelen kinderen gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid. Hierdoor durven kinderen initiatieven te nemen om contact te leggen met andere kinderen. Wij beschouwen een kind niet alleen als een uniek persoon met recht op individuele aandacht, maar ook als onderdeel van de groep dat regelmatig de aandacht moet delen.

Wij bieden kinderen de kans zich sociaal te ontwikkelen en samen met andere kinderen op te groeien. Daarom stimuleren we de kinderen om samen te spelen en daarbij rekening te houden met elkaar.

2.6 Waarden en normen

Met waarden en normen bedoelen wij de wijze waarop wij met elkaar omgaan.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich waarden en normen eigen kunnen maken. Het handelen is gericht op respect voor elkaar. Een kind leert afspraken maken en nakomen. Kinderen moeten hun conflicten zoveel mogelijk zelf oplossen. Bij een conflict wordt door de pedagogisch medewerker actief geluisterd, het probleem verwoord en de gevoelens besproken. Hierbij wordt het kind geconfronteerd met de gevolgen van zijn handelen.

Wij leren het kind spelenderwijs respect te tonen voor andere ideeën, gevoelens, culturen en levensovertuigingen.

2.7 Volgen van de ontwikkeling van kinderen

Elk kind binnen de dagopvang (0- 4 jaar) wordt gevolgd in zijn of haar ontwikkeling met een kindvolgsysteem. Voor baby's tot 1 jaar wordt een overdracht boekje ingevuld door zowel ouder als pedagogisch medewerker zodat goed ingespeeld kan worden op bijzonderheden kind.

Elk kind dat nieuw op het dagverblijf komt, wordt drie maanden na plaatsing een evaluatiegesprek gewonnen met de ouders gepland, waarin ahv de gegevens uit het kindvolgsysteem en een checklist, de gewonnen en de ontwikkeling van het kind wordt besproken.

De kinderen worden vier keer per jaar besproken door de mentor van het kind in kindbesprekingen met heel het team.

Ouders krijgen twee keer per jaar een oudergesprek, hiervoor worden de gegevens uit het kindvolgsysteem gebruikt. Als uit deze gegevens blijkt dat er extra begeleiding/zorg voor kind nodig is, wordt er, in overleg met de ouders, een handelingsplan opgesteld.

2.8 Signaleren bijzonderheden in ontwikkeling van kinderen

Wanneer we het vermoeden krijgen dat een kind zich anders ontwikkelt dan normaal verwacht kan worden, of wanneer ouders ons vragen in die richting stellen, wordt een kind extra geobserveerd. Als we zelf het gevoel hebben dat er iets niet klopt, wordt dit altijd kenbaar gemaakt aan de ouders en spreken we onze zorg uit. Indien nodig wordt er na overleg met de ouders een plan van aanpak gemaakt. Daarnaast verwijzen we ouders naar de deskundige instanties en proberen zelf ook waar mogelijk tips te geven.

LPS-KOM werkt samen met de jeugdprofessionals die zij kunnen raadplegen voor informatie en advies. Er wordt hiervoor vooraf toestemming gevraagd aan ouders. Indien er externe zorg nodig is, worden de ouders door onze medewerker ondersteund bij de aanmelding.

2.9 Opvang kinderen met een extra zorgvraag

Kinderen met een extra zorgvraag kunnen kinderen zijn met een verstandelijke beperking of bijvoorbeeld een kind dat minder goed beweegt, hoort of ziet. Het kunnen ook kinderen zijn die chronisch ziek zijn. Bij deze doelgroep gaan we ervan uit dat de hoofdoorzaak van de gesignaleerde risico's in de ontwikkeling liggen en niet in de omgeving van het kind.

Steeds meer ouders willen zorg en arbeid combineren. Ook ouders van kinderen met een beperking. LPS-KOM staat open voor opvang van kinderen met een extra zorgvraag. Kinderen kunnen namelijk veel van elkaar leren. Ze leren zo ook dat ze een ander kind kunnen helpen. Bij een jonge leeftijd bestaan er nog geen vooroordelen. Kinderen spelen met iedereen. Ook voor een kind met een extra zorgvraag kan dit goed zijn. Ze zien andere kinderen activiteiten doen en nemen dit over. Hun ontwikkeling wordt gestimuleerd.

Onze uitgangspunten bij deze vorm van opvang voor kinderen met een extra zorgvraag zijn:

- Het moet binnen onze kennis liggen
- Het moet in het belang van het kind zelf zijn
- Het moet praktisch haalbaar zijn
- Het mag niet ten koste gaan van de andere kinderen.

Er zal per aanmelding gekeken worden of het haalbaar is. Dit doen we altijd in overleg met de pedagogisch medewerkers en er zal tijdens de plaatsing vaak geëvalueerd worden hoe het loopt.

3 PEDAGOGISCH KLIMAAT

Om een goed pedagogisch klimaat te creëren moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

3.1 Pedagogische houding naar de kinderen toe

Het is belangrijk om als pedagogisch medewerker regelmatig stil te staan bij de dagelijkse gang van zaken. Dit opdat handelingen niet een gewoonte worden, maar dat je jezelf af blijft vragen waarom je op een bepaalde manier handelt. Dit verhoogt de professionaliteit van de opvang die wij verlenen.

Op onze kinderdagverblijfgroepen geldt, dat de relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind wordt gezien als volwaardig. Dit betekent dat er respect is voor de eigenheid van het kind. Er wordt op het kinderdagverblijf aandacht besteed aan de relatie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen onderling. Hiermee wordt geprobeerd een klimaat te scheppen waarin kinderen zich thuis voelen. Wanneer je als pedagogisch medewerker een relatie aangaat met kinderen is er sprake van interactie. Deze interactie is van belang om een kind zich veilig te laten voelen op de groep. Als pedagogisch medewerker is het daarom belangrijk om bewust om te gaan met die interactie.

Waarden en normen

Binnen de opvoeding zijn waarden en normen een van de belangrijkste aspecten. Pedagogisch medewerkers werken vanuit hun eigen persoonlijke waarden en normen. Je kunt hierbij denken aan de algemeen geldende omgangsnormen:

- Beleefd zijn
- Op je beurt wachten
- Luisteren naar elkaar
- Spelen met elkaar, delen met elkaar
- Elkaar niet pesten of plagen
- Andere kinderen en pedagogisch medewerkers respecteren en accepteren
- Rekening houden met elkaar

Fysieke aandacht

Onder fysieke aandacht verstaan wij bijvoorbeeld een arm om een kind heen, een knuffel, op schoot zitten, troosten, een hand geven, stoeien en lekker gek doen. Deze aspecten leveren een bijdrage aan het creëren van een huiselijke sfeer. Het geeft kinderen een gevoel van geborgenheid, veiligheid en vertrouwen in de pedagogisch medewerkers.

Belonen en corrigeren

Op een kinderdagverblijf heersen duidelijke grenzen. Kinderen leren heel snel wat wel en niet mag. Eigen aan kinderen is dat ze grenzen verkennen; tot hoe ver kan ik gaan, welke reactie krijg ik als ik dit doe en hoe lang duurt het dan voor de pedagogisch medewerker reageert?

Kinderen zijn hier heel verschillend in; het ene kind heeft veel lef en probeert veel uit en een ander kind reageert niet op aanwijzingen van de pedagogisch medewerker en is heel verbaasd wanneer het tot de orde wordt geroepen. Weer een ander kind probeert niet zoveel uit en is eigenlijk een beetje bang om een berisping te krijgen.

We beschouwen het corrigeren van een kind als een tweede stap. Wanneer een kind iets doet wat niet kan, wordt het eerst duidelijk gemaakt dat het iets doet wat niet mag. Vervolgens wordt ook uitgelegd waarom het niet geaccepteerd wordt en vragen we of het kind daarmee ophoudt. Vaak worden de kinderen op deze manier 'gestuurd' in hun gedrag.

Op het kinderdagverblijf vinden wij het erg belangrijk om positief gedrag bij kinderen te benadrukken. We kijken op een positieve manier naar het kind en proberen dit gedrag zoveel mogelijk te belonen door bijvoorbeeld een complimentje te geven. Zo stimuleren wij kinderen tot positief gedrag en laten zien dat dit veel leuker is dan negatief gedrag.

3.2 Individuele ontplooiingsmogelijkheden van het kind

We gaan ervan uit dat kinderen in principe alles wat ze zelf kunnen, ook zelf moeten doen. In kleine stapjes went het kind eraan dat het bijvoorbeeld zelf zijn schoenen uitdoet wanneer het naar binnen gaat. Het ene kind doet dit vanzelfsprekend, wil alles zelf doen, ook dingen die nog niet kunnen. Het andere kind is hier veel gemakzuchtiger in. Wanneer een kind zegt dat het iets niet kan, wordt hierop ingegaan. Iets wat je niet kan, kun je wel leren. Kinderen die het eng vinden om iets nieuws te leren, die last hebben van faalangst, worden daarin begeleid. Ook vertellen we het kind steeds dat het niet belangrijk is dat je iets niet meteen goed doet, maar wel dat je het probeert. Op die manier leert het kind het en gaat het vanzelf steeds beter.

Wanneer een kind voor het eerst iets leert of onzeker is over zijn eigen kunnen, wordt het daarbij bemoedigend toegesproken. Wij nemen niet automatisch dingen uit handen, maar wachten tot het kind klaar is met zijn eigen pogingen om bijvoorbeeld zijn jas aan te doen om buiten te gaan spelen. Als een kind vraagt om te helpen terwijl het eigenlijk datgene zelf al kan doen, of als we van mening zijn dat het kind het al kan leren, dan helpen we pas nadat het kind het zelf heeft geprobeerd.

Kinderen mogen, wanneer de situatie het toelaat, hun eigen keuzes maken. Wij bieden hen daarbij overzichtelijke keuzemogelijkheden aan (bijvoorbeeld een puzzeltje maken of een boekje lezen). Als een kind eenmaal gekozen heeft, moet het zich dan ook aan deze keuze houden, maar als het kind het beu is en iets anders wil doen dan mag dat, nadat het kind alles heeft opgeruimd (eventueel met hulp). We stimuleren kinderen om zelf na te denken: als ze een vraag stellen wordt niet altijd automatisch een antwoord gegeven, maar vragen we "Wat denk je zelf?"

Kinderen mogen bij ons hun eigen grenzen aangeven en wij respecteren deze ook. Als kinderen niet op schoot willen, niet willen kroelen of geen kusjes willen geven hoeft dit niet. We gaan dit niet forceren. Kinderen krijgen regelmatig complimentjes wanneer ze iets goed doen of iets proberen wat ze eigenlijk nog niet durven.

3.3 Professionalisering medewerkers

LPS-KOM daagt haar medewerkers uit stil te staan bij hun kunde, hun keuzes voor werk en hun vitaliteit om hiermee zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun werk, persoonlijke doelen en eigen ontwikkeling en loopbaan. Maar LPS-KOM wil haar medewerkers ook zo goed mogelijk faciliteren hun werk op een goede, professionele wijze uit te voeren. Een goede beroepsopleiding alleen is niet meer voldoende op je werk op kwalitatief niveau uit te voeren. De medewerker moet zich voortdurend blijven afvragen of zijn kennis en kunde nog wel 'up to date' is. Via bijscholing is kennis bij te spijkeren, maar zeker zo belangrijk is goede begeleiding en training op de werkplek.

Medewerkers binden en boeien

Medewerkers zijn het belangrijkste werkkapitaal van LPS-KOM. Gelukkig is LPS-KOM een organisatie met gedreven medewerkers; passie en voldoening in werk zijn belangrijke voorwaarden die we nastreven middels variatie in het werk, verantwoordelijkheid kunnen en durven nemen, een bepaalde mate van professionele autonomie bezitten, van betekenis kunnen zijn voor ouders en kinderen en met collega's op een proactieve wijze uitdagingen durven aangaan. LPS-KOM ziet de medewerker zelf als regisseur van en eerstverantwoordelijke voor zijn eigen loopbaan.

3.4 Leren

LPS-KOM onderscheidt 4 onderdelen bij haar leerbeleid:

1. Het introductieprogramma
2. Leren gedurende het werken
3. Collectief scholingsprogramma
4. Individuele studiebehoeften; vak en/of loopbaangericht

LPS-KOM heeft haar leerbeleid beschreven in het beleid opleidingen. Elk jaar wordt een jaarplanner opleidingen gemaakt.

Coaching medewerkers

LPS-KOM heeft 4 pedagogische coaches aangesteld. Deze coaches zijn verantwoordelijk voor ondersteuning van de pedagogisch medewerkers in de uitvoering van hun werkzaamheden. Er wordt gewerkt met een jaarplan waarin inzichtelijk wordt gemaakt wat het verplichte aantal uren coaching per kindcentrum is en hoe deze uren ingezet worden. De coaches zijn gekoppeld aan locaties.

De pedagogisch medewerkers kunnen bij de coaches terecht voor:

- Coaching on the job
- Individuele coaching
- Team coaching
- Trainingen

Hiernaast begeleiden de pedagogische coaches nieuwe medewerkers door middel van kennismakingsgesprekken en intervisiebijeenkomsten.

4 PEDAGOGISCHE PRAKTIJK

4.1 Het begeleiden van de ontwikkeling van kinderen

LPS-KOM gaat uit van het Pedagogisch Kader kindercentra 0 - 4 jaar. De opvoeding is gericht op alle aspecten van de ontwikkeling, op de emotionele, sociale, cognitieve, creatieve, motorische en morele ontwikkeling van het jonge kind.

Stimuleren en uitdagen

Het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen vormt een wezenlijk onderdeel van de opvoeding en verzorging. De omgeving, in zijn breedste betekenis, moet veel uitdaging bieden zodat ze gestimuleerd en geprikkeld worden. Veel uitdagingen bieden zichzelf aan en zijn aan de ontwikkeling van het kind gebonden. De stappen van omrollen, zitten, kruipen, staan en lopen zijn natuurlijk indrukwekkend en houden het kind meer dan bezig. Soms nemen kinderen hier zelf minder initiatief in en moeten dan meer uitgedaagd worden. Ook voor de grotere kinderen moeten er genoeg uitdagingen blijven. De pedagogisch medewerker komt regelmatig met nieuwe uitdagingen om hun leergierigheid te bevredigen. In de peutergroep wordt hieraan extra aandacht besteed.

4.2 De motorische ontwikkeling

Baby's worden, wanneer ze rijp zijn voor een volgende stap in hun ontwikkeling, hier duidelijk in gestimuleerd. Met een kind dat aan het leren is om zich om te rollen gaat een pedagogisch medewerker op een boxkleed zitten/liggen om te oefenen. Een kind dat leert kruipen of lopen wordt 'geplaagd' door een speeltje nét buiten zijn bereik te leggen. Om de motoriek van onze kinderen uitgebreid te stimuleren doen we diverse oefeningen zoals op je tenen lopen, springen, gooien en rollen met de bal, heel zachtjes lopen of juist hard met je voeten stampen e.d. Ook de fijne motoriek wordt gestimuleerd: kleuren, tekenen, prikken, knippen en verven staan regelmatig op het programma.

Buitenactiviteiten

Wij streven ernaar zoveel mogelijk met de kinderen naar buiten te gaan, weer of geen weer. Buitenlucht is goed voor de kinderen en verhoogt hun weerstand. Buiten hebben de kinderen de ruimte om te rennen en uit te razen. De kinderen hebben een eigen afgesloten buitenruimte, ingericht met materialen gericht op leeftijd 0-4 jaar. De pedagogisch medewerkers beschermen de kinderen tegen ongelukken en leren hen de gevaren kennen.

4.3 De taalontwikkeling

We besteden veel tijd en aandacht aan zingen, versjes voorlezen en dergelijke. Tijdens de drinkmomenten ontstaan vaak hele gesprekken met de kinderen: een kind vertelt wat het beleefd heeft tijdens het weekend, de poes is ziek of oma was jarig. Bij deze gesprekken worden alle kinderen zoveel mogelijk betrokken en leren ze naar elkaar luisteren. We letten erop om aan de kinderen zoveel mogelijk te benoemen wat we gaan doen of wat er gaat gebeuren, niet alleen bij de grotere kinderen, maar ook bij de baby's en dreumesen.

We spreken ABN met de kinderen. Natuurlijk gaat je stem automatisch de hoogte in wanneer je het tegen een kleintje hebt, maar we gebruiken hierbij geen babytaal of overdreven verkleinwoorden. We gebruiken korte zinnen en noemen eerst de naam van het kind, zodat duidelijk is tegen wie we praten. Wanneer kinderen leren praten, stimuleren we hen dingen te benoemen in plaats van alleen aan te wijzen.

Het belang van voorlezen

Gebleken is dat kinderen die al van jongs af aan vertrouwd zijn gemaakt met boeken minder moeite hebben met zelf leren lezen op school. Daarom is het belangrijk om vroeg met voorlezen te beginnen. Bezigt zijn met boeken is bezigt zijn met taal. Wanneer je kinderen vroegtijdig in aanraking brengt met boeken stimuleer je de taalontwikkeling, maar ook de ontwikkeling van het gevoel, concentratie en fantasie. Voor jonge kinderen is alles nieuw en wat ze meemaken op een dag laat indrukken achter. Ze hebben tijd nodig om deze indrukken te verwerken. Wij helpen het kind greep te krijgen op zijn omgeving door veel met het kind te praten en door samen boeken te bekijken waarin herkenbare situaties zijn weergegeven. Bovendien wordt door voorlezen de omgeving van het kind uitgebreid: met een boek leert het kind nieuwe begrippen en het vergroot zijn denkwereld. Door verhalen voor te lezen die gaan over angstgevoelens, gevoelens van onzekerheid of jaloezie helpen wij de kinderen hun eigen gevoelens te herkennen en te verwerken. Ook bereiden we met behulp van boeken kinderen voor op emotionele gebeurtenissen zoals zindelijk worden, krijgen van een broertje of zusje.

Verder maken wij gebruik van boeken om de fantasie van het kind te prikkelen. Als een kind bijvoorbeeld nog nooit naar een dierentuin is geweest, kan een peuter een giraf, een olifant of een aap op een afbeelding herkennen. De peuter leert zo zich een voorstelling te maken van dingen die hij in werkelijkheid nog nooit heeft gezien en leert erover te fantaseren.

Signaleren van taalachterstanden

De pedagogisch medewerkers hebben geleerd hoe ze de taalontwikkeling van kleine kinderen kunnen stimuleren. Tevens hebben ze geleerd hoe ze een mogelijke taal-spraakachterstand kunnen signaleren. Uiteraard wordt dit altijd besproken met de ouders/verzorgers. Indien nodig, wordt doorverwezen naar bv. de huisarts (gehoorproblemen) en/of logopedie.

4.4 De cognitieve ontwikkeling

Deze ontwikkeling wordt voortdurend geprikkeld en gestimuleerd bij ons. Dit doen we o.a. aan de hand van spelletjes zoals bijvoorbeeld lottospel, puzzels en vormen en kleuren.

We letten erop dat de spelletjes zoveel mogelijk aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van het kind, maar tevens moeten de aangeboden spelletjes/puzzeltjes wel een prikkelend effect blijven houden op de kinderen. Bij obstakels/problemen laten we kinderen zoveel mogelijk zelf met oplossingen komen; op deze manier leren ze niet alleen zelf te denken maar ook creatief denken. Dit is een vaardigheid die erg van pas kan komen in de ontwikkeling van hun verdere leven.

4.5 De sociale ontwikkeling (het kind als onderdeel van de groep)

In een kinderdagverblijf wordt een kind samen met een heel stel andere kinderen opgevangen in een groep. Meer dan thuis leren ze op deze manier omgaan met andere kinderen, samen delen, samen spelen, ruzie maken en weer goed maken. Voor kinderen is opvang in een groep vaak erg leuk: altijd speelkameraadjes, veel activiteit en leven in de brouwerij. Anderzijds vraagt groepsopvang ook wel wat van de kinderen, want het is niet altijd leuk om alle aandacht te moeten delen of op je beurt te moeten wachten terwijl je nu iets wilt vertellen.

Wij vinden het erg belangrijk dat kinderen leren om respectvol met elkaar om te gaan, leren rekening te houden met elkaar. Voor kinderen is dit, wanneer ze klein zijn, erg moeilijk. Ze kunnen zich nog niet verplaatsen in een ander, alles draait om hen, ze zijn volledig op zichzelf gericht. Wanneer kinderen onderling ruzie maken grijpen we niet direct in, maar houden hen nauwlettend in de gaten en proberen we hen dit eerst zelf op te laten lossen. Daarnaast vinden we het ook belangrijk dat een ruzie weer goed gemaakt wordt.

De kinderen kunnen bij LPS-KOM in principe (en binnen bepaalde grenzen) hun gang gaan bij het spelen. Ons uitgangspunt hierbij is, dat de kinderen elkaar niet mogen hinderen bij het spelen; dus geen speelgoed afpakken, maar vragen of je mee mag spelen en geen bouwwerken van elkaar kapot maken. Nieuwe kinderen op de groep worden uitgebreid voorgesteld aan de andere kinderen. Eerst krijgt het kind de gelegenheid om even de kat uit de boom te kijken. Vaak zoeken kinderen zelf aansluiting bij elkaar en wordt een kind al gauw betrokken bij het spel van de andere kinderen. Wanneer een kind zich afzijdig houdt wordt dit ook geaccepteerd. De leiding nodigt het kind wel uit om aan de aangeboden activiteit deel te nemen. Als het kind wat moeilijker contact maakt, proberen we via de andere kinderen de nieuweling erbij te betrekken.

We leren kinderen om rekening te houden met elkaar en met volwassenen. Dit ook op het gebied van emoties: een kind dat verdriet heeft, krijgt bij ons wat extra aandacht en als een pedagogisch medewerker hoofdpijn heeft, gaat de muziek wat zachter. Maar ook: als er kinderen liggen te slapen, gaan we in de aangrenzende groepsruimte iets rustigs doen. Wij vinden het erg belangrijk dat kinderen, hoe klein ze ook zijn, leren dat er omgangsvormen bestaan en die ook zelf leren hanteren. Dit gaat natuurlijk voor een groot gedeelte vanzelf. De leiding en natuurlijk ook de oudere kinderen hebben hier een voorbeeldfunctie in. We leggen er constant de nadruk op dat kinderen leren luisteren naar elkaar, bijvoorbeeld tijdens een kringgesprek. Het is niet leuk als je wilt vertellen dat je naar de kinderboerderij bent geweest, dat de rest er doorheen zit te kletsen. Ook vinden wij het erg belangrijk dat kinderen antwoord geven wanneer hen iets gevraagd wordt, ook aan elkaar.

4.6 De emotionele ontwikkeling

De emotionele ontwikkeling geeft aan hoe emoties zich bij een kind ontwikkelen. Emoties hebben een innerlijk aspect, nl. dat wat je zelf voelt en een uiterlijk aspect: dat wat een ander waarneemt. Niet alleen prikkels uit de omgeving en lichamelijke reacties bepalen hoe een kind reageert. Opvoeding, culturele verschillen, ervaring en temperament van het kind hebben ook invloed. Dankzij spel en steeds grotere taalkennis leert een kind beter met emoties om te gaan. In spel zie je hoe een kind met emotionele beelden speelt. En als een kind leert zijn gevoelens onder woorden te brengen en als het weet hoe het gevoelens kan uiten, krijgt het steeds meer grip op die gevoelens.

De pedagogisch medewerker moet ervoor zorgen dat het kind zich veilig, geborgen en geaccepteerd voelt en voldoende aandacht krijgt. Dit ervaren van nabijheid en geborgenheid geeft het kind een gevoel van basisvertrouwen. Dit basisvertrouwen is nodig voor een gezonde emotionele ontwikkeling. Het kind ontwikkelt zo een positief zelfbeeld. De pedagogisch medewerker helpt als volgt:

- Emoties van een kind spiegelen en benoemen: “Jij huilt, ben je verdrietig?”
- Kinderen betrekken bij het troosten en elkaar helpen
- Gedrag uitleggen: als een kind lekker aan het puzzelen is en hij niet wil dat ander kind meedoet, dan uitleggen: “Hij wil niet dat jij hem nu helpt. Zullen we een andere puzzel uitzoeken?”
- Bij conflictsituaties steun geven door erbij te blijven en dit te benoemen. Voorbeeld: “Ik zie dat je het niet leuk vindt.”

Als de emotionele ontwikkeling in evenwicht is gaat de sociale, motorische en cognitieve ontwikkeling ook vaak beter.

4.7 De creativiteitsontwikkeling

Creativiteit heeft niet zozeer te maken met wat je doet, maar meer met de manier waarop je iets doet. Kleine kinderen zijn creatief bezig als ze iets doen met materiaal dat een spoor achterlaat op bv. papier of zand. Ze zijn nog niet echt bezig met iets maken, maar met iets doen en dan zien ze het effect van hun handelen. Het is belangrijk kinderen de kans te geven om te voelen, proeven, knijpen, trekken, smeren en krassen. Zo ontdekken ze steeds meer en dat bevordert hun zelfvertrouwen.

Spelenderwijs oefenen ze hun motoriek en hun zintuiglijke ontwikkeling. Knutselen is ontdekken en kinderen krijgen inzicht in perspectief, iets kan plat zijn of hoog. Verder gaan ze een eigen smaak ontwikkelen en gaan bijvoorbeeld aangeven welke kleur ze mooi vinden en welke niet.

Bij ons krijgen de kinderen de mogelijkheid om zelf dingen te ontdekken, naar eigen inzicht en eigen idee, zonder voorbeeld en zonder dat wij zeggen dat het niet goed is.

De kinderen kiezen zelf de materialen uit, en gaan zelf bepalen wat het gaat worden. Het kind is de baas tijdens de activiteit en de pedagogisch medewerker kijkt toe. We bieden af en toe onze hulp aan, maar niet meer dan waar het kind om vraagt.

Het werk van het kind wordt positief benaderd en de eigen inbreng van het kind gewaardeerd en gestimuleerd.

4.8 Voorschoolse educatie

Wij vinden het belangrijk de voor-en vroegschoolse educatie binnen onze visie op onderwijsachterstandsbeleid aan te laten sluiten. Binnen LPS-KOM staat de ontwikkelingsstimulering van het individuele kind centraal. LPS-KOM wil niet uitgaan van achterstanden maar juist inzetten op ontwikkelingsstimulering van **alle** kinderen.

Professor spraak- en taalstoornissen en lector Early Childhood, mevr. S Goorhuis Brouwer, en Dhr. B Levering, Emeritus Lector algemene pedagogiek, benadrukken dat veel VVE-programma's voorbijgaan aan het feit dat de ontwikkeling van kinderen met name op deze leeftijd extreem kan verschillen, er zit soms een enorm verschil in leeftijd waarop kinderen een bepaald taalniveau halen (bijvoorbeeld het aantal woorden dat ze kennen). Hier worden peuters op afgerekend terwijl dit kan duiden op een normale spreiding in de ontwikkeling.

LPS-KOM staat achter hun opvatting dat het te vroeg aanleren van schoolse vaardigheden waar kinderen nog niet voor open staan, geen zin heeft. Jonge kinderen moeten juist ruimte krijgen om te spelen- iets wat wél bij hun leeftijd past en hoort. Niet het focussen op de schoolse vaardigheden van kinderen zelf, maar creëren van spelmogelijkheden voor peuters en focussen op de vaardigheden van de pedagogisch medewerkers. LPS-KOM is op zoek gegaan naar hoe wij binnen onze organisatie in het kader van onderwijsachterstandbestrijding onze voorschoolse educatie zo in te richten dat kinderen een goede start kunnen maken in het basisonderwijs.

Kernwoorden:

- Peuters niet toetsen, wel volgen
- Uitgaan van het individuele kind, elk kind in beeld
- Aansluiten bij werkwijze basisonderwijs LPS
- Nadruk op vaardigheden van pedagogisch medewerkers
- Nadruk op sensitieve responsiviteit van pedagogisch medewerkers
- Gebruik observatiemethode afstemmen op observatiemethode basisschool LPS
- Doorgaande ontwikkelingslijn

Om dit te verwezenlijken werkt elke locatie intensief samen met de samenwerkende basisschool en stemt ze haar beleid af op werkwijze van de school. LPS-KOM werkt met het VVE-programma **Ben ik in Beeld**. Onze medewerkers van de verticale groepen en de peutergroepen zijn allen in bezit van een VVE-certificaat. LPS-KOM stelt elk jaar een opleidingsplan op, waarin beschreven staat hoe de deskundigheid van de medewerkers bevorderd wordt.

4.9 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

Door het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie (VE) wordt:

1. Het aantal uren VE per 1 augustus 2020 uitgebreid naar 960 uur voor peuters van 2,5 tot 4 jaar.
2. Per 1 januari 2022 wordt de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker verplicht.

De gemeente Bergen op Zoom heeft besloten om beide regelingen al vanaf 1-1-2020 in te laten gaan.

Ureuitbreiding voorschoolse educatie naar 960 uur

LPS-KOM wil bij de invoering van de 960 uur norm zoveel mogelijk aansluiten bij de bestaande situatie en ervoor zorgen dat er voor ouders van de reguliere opvang zo min mogelijk verandert. Verder wil LPS-KOM dat de inzet van deze regeling optimaal ten goede komt voor de doelgroep peuters en organisatorisch zo min mogelijk aanpassingen behoeft.

Binnen LPS-KOM werken wij met dagdelen of peuterarrangementen van 3 uur. Zowel s'ochtends als s'middags. De tijden zijn zoveel mogelijk aangepast aan de schooltijden van de samenwerkende scholen. De inloop wordt betrokken bij het VE-programma. Ouders worden gestimuleerd samen met hun kind een spelletje te doen of een boekje te lezen. Ook biedt dit ruimte voor de pedagogisch medewerkers om met de ouders te praten.

Verder voert LPS-KOM een variatie naar leeftijd in. De ervaring vanuit de dagelijkse praktijk blijkt dat kinderen vanaf 3,5 jaar toe zijn aan extra uitdaging in spelen en leren en zich langer kunnen concentreren. Zij gaan over een half jaar naar de basisschool waar zij de volledige schoolweek naartoe gaan. Een grote overgang als zij hiervoor maximaal 12 uur peuteropvang hebben genoten.

Tevens houdt LPS-KOM vast aan het model van 40 weken open. Uit de praktijk blijkt dat ouders hun peuters niet naar de peuteropvang brengen als de scholen dicht zijn. (Dit geldt zeker als er nog een ouder broertje of zusje in het gezin aanwezig is die al naar de basisschool gaat).

VVE- peuters gaan met 2 jaar naar de peuteropvang. Van 2-2,5 jaar is er sprake van een wenperiode. Peuters komen dan minimaal 2 dagdelen. Als ze 2,5 jaar zijn worden dit 5 dagdelen. Als ze 3,5 jaar zijn worden dit 6 dagdelen.

Als kinderen 4 jaar zijn gaan ze naar basisschool waar ze de volledige schoolweek naar toe gaan. Kinderen van 3,5 jaar zijn vaak al toe aan iets meer uitdaging en kunnen zo wennen aan de langere openingstijden van school.

Concreet betekent dit dat LPS-KOM de 960 uren regeling als volgt hanteert:

- Peuters van 2,5 – 3,5 jaar: 15 uur per week. VVE-peuters gaan 5 dagdelen van 3 uur naar de peuteropvang
- Peuters van 3,5 – 4 jaar: 18 uur per week. VVE-peuters gaan 6 dagdelen van 3 uur naar de peuteropvang

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker VE

Met de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach VE wil LPS-KOM binnen de VE-locaties een kwaliteitsslag maken ten aanzien van implementatie van de kwaliteit van de educatie (aangeboden programma, pedagogisch klimaat, educatief handelen), de kwaliteit van begeleiding en zorg voor de (doelgroep)kinderen, de kwaliteit in de intensieve contacten met ouders en de kwaliteit in het realiseren van de doorgaande lijn naar de basisschool. LPS-KOM heeft per 1-1-2020 een pedagogisch beleidsmedewerker VE/coach aangesteld in de gemeente Bergen op Zoom met de volgende taken:

VE-Beleid voorbereiden en mede ontwikkelen:

- Signaleert in- en externe trends en ontwikkelingen op het aandachtsgebied en behoeften tot verbetering van bestaande processen, methoden en programma's VE.
- Vertaalt trends, ontwikkelingen en behoeften tot verbetering of vernieuwing naar het VE- beleid van de organisatie en legt deze voor aan de leidinggevende. Zorgt voor draagvlak, acceptatie en benodigde communicatie.
- Adviseert leidinggevende en intern betrokkenen omtrent het voeren beleid op het aandachtgebied VE.
- Draagt zorg voor de afstemming van VE- beleid met interne betrokkenen en externe instanties.

VE-beleid bewaken en realiseren:

- Vertaalt VE-beleid naar concrete activiteiten, methoden en/of instrumenten en levert een bijdrage aan de implementatie hiervan binnen een het kindercentrum.
- Geeft informatie en advies aan in- en externe belanghebbenden omtrent programma's, methoden en instrumenten.
- Signaleert mogelijkheden voor de doorontwikkeling en verdere professionalisering van de dienstverlening. Draagt kennis en informatie over het VE-beleid over ten behoeve van deskundigheidsbevordering, zowel intern als extern (scholen, ouders etc.).

Coachen van VE-medewerkers:

- Helpt VE-medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden van medewerkers in relatie tot het VE-beleid.
- Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering VE door het coachen, ondersteunen en adviseren van VE-medewerkers bij de begeleiding van doelgroepkinderen.
- Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.
- Bewaakt de kwaliteit en het functioneren van de VE-medewerkers.

4.10 Betrekken van ouders bij stimuleren ontwikkeling van kinderen

LPS-KOM vindt het erg belangrijk ouders te betrekken bij het reilen en zeilen op de peuteropvang. Wanneer ouders daadwerkelijk gaan deelnemen aan het programma op de peuteropvang wordt de lijn tussen thuis en de opvang versterkt. Dat is voor peuters die extra ontwikkelingsstimulering nodig hebben, erg belangrijk. Wanneer ouders voortgaan op datgene wat er op de groep gebeurt, heeft het werken met een VVE-methode maximaal effect. Dit doen we door het meegeven van voorleesboekjes van het behandelde thema, spelletjes over het thema en de themanieuwsbrief. Bij de inloop informeren de pedagogisch medewerkers wat ouders met de activiteiten hebben gedaan.

4.11 Warme overdracht

Om een doorgaande ontwikkelingslijn te bevorderen werkt LPS-KOM met een warme overdracht naar groep 1 van de basisschool. Er is goed overleg tussen de pedagogische medewerker op de groep en de leerkracht van groep 1 en 2 van de basisschool. Er wordt gebruik gemaakt van de gegevens uit het kindvolgsysteem. Hiervoor wordt vooraf toestemming gevraagd van de ouder(s).

5 PERSONEEL EN GROEPEN

5.1 Opvang in groepen

LPS-KOM werkt zowel met horizontale groepen als met verticale stamgroepen. De verticale groepen bestaat uit kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. De horizontale groepen bestaan uit een baby-dreumesgroep 0-2 jaar en een peutergroep 2-4 jaar. Er wordt gewerkt met vaste pedagogisch medewerkers en vaste invalkrachten.

Aan een kind in de leeftijd tot één jaar worden twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is er altijd minimaal een van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Als de omvang van de stamgroep om inzet van meer dan twee pedagogisch medewerkers vragen, dan worden er maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers aan het kind toegewezen.

Aan een kind van één jaar of ouder worden drie vaste beroepskrachten toegewezen waarvan per dag tenminste 'één beroepskracht werkzaam is in de stamgroep van dat kind. In geval van ziekte of vakantie kan het voorkomen dat hiervan afgeweken moet worden. Naast deze vaste gezichten worden ook andere pedagogisch medewerkers ingezet. Voor kinderen van flexibele dagen wordt deze vaste-gezichtenbeleid niet toegepast.

5.2 Stamgroepen

De opvang vindt plaats in stamgroepen. LPS-KOM informeert de ouders en de kinderen bij aanvang van de opvang in welke stamgroep het kind verblijft en welke pedagogisch medewerkers op welke dag bij welke groep horen. In het intakegesprek wordt aan ouders gevraagd of zij toestemming geven om hun kind tijdelijk in een andere groep op te vangen. Zij geven hiervoor schriftelijk toestemming. Ieder kind maakt maximaal van twee stamgroep ruimtes gebruik gedurende de week.

5.3 Verlaten van de stamgroep

Kinderen kunnen de stamgroep verlaten bij bijzondere activiteiten. Bijzondere activiteiten zijn:

- Deelname aan VVE-activiteiten samen met de peutergroep.
- Alle vormen van buitenspel. Kinderen van verschillende groepen kunnen samen op de buitenspeelruimte zijn.
- Excursies, uitstapjes. Met toestemming van de ouders mogen kinderen in voorkomende gevallen de stamgroep verlaten voor "uitjes". Het kan hier gaan om een bezoek aan de speeltuin, een bedrijf of supermarkt.
- Grote activiteiten zoals sinterklaas- en kerstvieringen, waaraan grote groepen kinderen gezamenlijk deelnemen.

Hierbij zijn altijd de vaste pedagogisch medewerkers bij aanwezig. En er wordt rekening gehouden met de BKR.

5.4 Samenvoegen van stamgroepen

Op bepaalde momenten voegen wij stamgroepen samen. Dit komt voor tijdens het openen en sluiten van de groepen, tijdens pauze van onze pedagogisch medewerkers kan dit voorkomen en bij het buiten spelen en sommige thema-gerichte activiteiten.

5.5 Overstap nieuwe groep

Bij de overstap naar de volgende groep (peutergroep of Buitenschoolse opvang) vertelt de pedagogisch medewerker minimaal 1 maand van tevoren aan de ouders hoe de overstap geregeld wordt. De mentor van het kind stelt de medewerker(s) van de nieuwe groep voor aan de ouders en bespreekt met de ouder hoe het wennen op de nieuwe groep het beste aangepakt kan worden.

5.6 Ruildagenbeleid en extra dagen

Wij werken met vaste dagen op ons kinderdagverblijf. Dit komt de stabiliteit van de groepen, het zich veilig voelen van kinderen en daarmee de pedagogische kwaliteit van de opvang ten goede. Het kan echter voorkomen dat een ouder incidenteel op andere dan de vaste dagen opvang nodig heeft. Zo kan een ouder een dag dat haar kind geen gebruik heeft kunnen maken van de opvang ruilen of inhalen op een andere opvangdag. Daarvoor gelden wel de volgende afspraken:

Wisselen:

- Een keer wisselen van dag of dagdeel is alleen mogelijk in dezelfde week.
- Wisselen kan alleen als de groepsgrootte het toelaat.
- Aan wisselen is geen maximumaantal keer verbonden en kan dus onbeperkt.

Inhalen:

- Als er op een vaste dag geen gebruik gemaakt wordt van de opvang, mag de dag of het dagdeel op een ander moment opgenomen worden.
- Een niet-gebruikte dag inhalen kan alleen achteraf.
- Inhalen kan middels een Ruilkaart. Op een Ruilkaart worden maximaal 10 nog in te halen dagen/ dagdelen ingevuld.
- De inhaaldagen zijn gedurende het lopende kalenderjaar geldig, hierna komen ze te vervallen.
- Inhalen kan alleen als de groepsgrootte het toelaat.
- De gemiste dagen mogen niet door een broertje of zusje ingehaald worden, omdat de plaatsing kindgebonden is.
- Inhalen is gebonden aan de opvangsoort. Zo kan voorschoolse opvang alleen ingehaald worden met voorschoolse opvang en naschoolse opvang alleen met naschoolse opvang.
- Wanneer het vanuit pedagogisch oogpunt niet verantwoord is dat een kind inhaalt, kan dit door de pedagogisch medewerkers worden aangegeven.
- Het kind kan in principe alleen inhalen op de eigen groep.
- Wanneer het kind gedurende het jaar van opvangvorm wisselt (doorstromen kinderdagverblijf naar buitenschoolse opvang) komen de opgebouwde inhaaldagen te vervallen.
- Bij opzegging van het contract vervallen de tegoeden op de Ruilkaart.
- Maximaal één maand voor de gewenste inhaaldatum kan aan de pedagogisch medewerker gevraagd worden of er ingehaald kan worden. De ouder krijgt zo snel mogelijk doch uiterlijk één week voor de gewenste datum van de pedagogisch medewerker te horen of het inhalen wel of niet mogelijk is.

Extra dagdelen:

- Er kan extra opvang gereserveerd worden als de groepsgrootte dat toelaat.
- Uitgangspunt is dat de kinderen bij afname extra dagdelen binnen hun eigen (stam)groep geplaatst worden.
- Als ouder extra opvang wil, maar er is binnen eigen stamgroep van kinderen geen plaats, mag er alleen opvang op een andere groep georganiseerd worden als de ouder daar schriftelijke toestemming voor heeft gegeven.

- Voor het reserveren van extra dagdelen wordt er gebruik gemaakt van het “Reserveringsformulier Flex KDV/BSO”.

5.7 Achterwachtregeling

Onze BSO- en dagopvanglocaties zijn gelegen binnen scholen. Dit betekent dat het zelden voorkomt dat een medewerker alleen in het gebouw aanwezig is. Voor die gevallen dat dit wel het geval is, heeft LPS-KOM een regeling achterwacht opgesteld. Deze is opgenomen in het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Centrale achterwacht

Binnen LPS-KOM fungeren de vestigingsmanagers als centrale achterwacht. Zij zijn tijdens kantooruren aanwezig, en kunnen binnen 15 minuten op elke locatie van LPS-KOM aanwezig zijn. Alle pedagogisch medewerkers hebben hun telefoonnummers.

5.8 Personeelsbeleid

LPS-KOM werkt met ervaren, goed opgeleide pedagogisch medewerkers. Alle medewerkers zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG), en worden ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang. Met het personenregister worden medewerkers continu gescreend op strafbare feiten die belemmerend of bezwaarlijk zijn bij het werken met kinderen.

LPS-KOM maakt gebruik van vakdocenten voor haar speciale sport en cultuurworkshops. Zij heeft gediplomeerde vakdocenten in dienst. Vakdocenten die zij structureel inhuurt zijn allen in het bezit van een VOG. Hiernaast verzorgen soms medewerkers vanuit allerlei maatschappelijke organisaties eenmalig een workshop bv Unicef of bezoek brandweerman. Deze personen hoeven niet in het bezit te zijn van een VOG en zij worden altijd bijgestaan door een pedagogisch medewerker.

Tevens heeft LPS-KOM een beleid vierogenprincipe opgesteld. Het vierogenprincipe houdt in dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren; de beroepskracht of beroepskracht in opleiding kan de werkzaamheden uitsluitend verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene Dit is onderdeel van het gezondheids- en veiligheidsbeleid van LPS-KOM.

5.9 Regelingen Beroepskracht-kind ratio

LPS-KOM hanteert de algemene lijn in het BKR en groeps grootte in de stamgroepen van de kinderdagverblijven conform de Landelijke Beleidsregels.

LPS-KOM werkt zowel met horizontale groepen als met gemengde leeftijdsgroepen. Bij een gemengde leeftijdsgroep wordt het aantal beroepskrachten bepaald door berekening van het rekenkundige gemiddelde van de door de leeftijdscategorieën geldende maximale aantallen kinderen, waarbij naar boven afgerond kan worden. Voor flexibiliteit in de kinderopvang is het mogelijk dat ten hoogste drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens het BKR is vereist. Is er in zo een situatie slechts één pedagogisch medewerker in de opvang, dan is er ter ondersteuning ten minste één andere volwassene als achterwacht in het gebouw aanwezig.

Afwijken van BKR is niet toegestaan tussen 09.30 uur en 12.30 uur en tussen 15.00 uur en 16.30 uur. Er wordt elke dag (maandag t/m vrijdag) van 8.00 - 8.30 uur en van 17.00 – 17.30 uur afgeweken van het BKR, en in de pauzeperiode tussen 12.30 uur en 14.30 uur twee uren aaneengesloten. Dit alles met een maximum van drie uren per dag.

5.10 Opleidingsplan

LPS-KOM heeft een opleidingsplan. Hierin staat beschreven hoe LPS-KOM vormgeeft aan de deskundigheidsbevordering van haar medewerkers. Alle medewerkers krijgen regelmatig bij- en nascholingen. Sommige pedagogische medewerkers hebben naast de zorg voor de dagelijkse verzorging, begeleiding en medeopvoeding van een groep kinderen ook uren ter beschikking voor extra taken, bijvoorbeeld voor stagebegeleiding, organiseren van extra activiteiten of inroosteren.

5.11 Stagiaires en beroepskrachten in opleiding

Naast vaste pedagogisch medewerkers werken wij ook met stagiaires en beroepskrachten in opleiding. LPS-KOM is door S-BB officieel aangemerkt als erkend leerbedrijf. Bij ons kunnen leerlingen vanuit verschillende opleidingsinstanties stagelopen, zoals Pedagogisch Medewerker (mbo-niveau 3), Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker (mbo- niveau 4) maar ook hbo- opleidingen in de sector Social Work of Communicatie.

Binnen de stage op de dagopvang verrichten de stagiaires verzorgende activiteiten zoals verschoneren, helpen bij eten en drinken en schoonhouden van de ruimte en ontwikkeling stimulerende activiteiten met de kinderen zoals boekjes voorlezen, samen knutselen en buitenspelen. Stagiaires en beroepskrachten in opleiding die bij ons stage lopen zijn, net als al onze pedagogisch medewerkers, in het bezit van een VOG. Dit is een verklaring omtrent goed gedrag. Zij moeten deze kunnen overleggen anders wordt de stage niet toegestaan. De inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiaires geschiedt overeenkomstig de voorwaarden van cao-kinderopvang.

De stagiaires en beroepskrachten in opleiding worden begeleid door de interne stagebegeleiders van LPS-KOM.

6 VEILIGHEID EN GEZONDHEID

6.1 Inrichting van de groepsruimte

Binnenruimte

Bij de inrichting van onze groepsruimtes is rekening gehouden met de veiligheid van alle kinderen en daarnaast met een van de doelstellingen van het kinderdagverblijf: de individuele ontplooiingsmogelijkheid van het kind. Ook hebben we de ruimtes zo ingericht dat onze kinderen heel veel zelf kunnen, zonder de hulp van de pedagogisch medewerkers.

De ruimtes zijn overzichtelijk, prikkelend, stimulerend en stralen een gezellige en huiselijke sfeer uit. Tevens is er veel aandacht besteed aan de veiligheid van de diverse ruimten. Tijdens het inrichten hebben wij als pedagogisch medewerkers heel kritisch gekeken naar mogelijk gevaarlijke situaties en deze uitgesloten. De ruimte is zodanig ingericht dat de kinderen in de sfeer van het thema worden gebracht welke op dat moment aan de orde is. Er wordt gewerkt in diverse hoeken. Er is een huishoek, een creatieve/knutsel hoek, een hoek waar de kinderen zelf ontwikkelingsmateriaal en puzzels kunnen pakken, er is een blokken/bouwhoek, een leeshoek. Tot slot is er een verteltafel waar we materialen vinden die betrekking hebben op het thema. De materialen in de ruimten zijn geschikt voor verschillende leeftijdsgroepen. De pedagogisch medewerkers letten erop dat materiaal veilig, interessant afwisselend en geschikt voor alleen- en samenspel is.

Buitenruimte

Ook bij de inrichting van onze buitenruimtes is rekening gehouden met de veiligheid van alle kinderen. Onze buitenruimtes grenzen allemaal aan onze dagopvanglocaties. De buitenruimtes is omringd door een afgesloten hek, zodat de kinderen niet de weg op kunnen. De kinderen gaan altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar buiten. De groepen spelen alleen of gezamenlijk buiten.

6.2 Veiligheid en gezondheid

LPS-KOM heeft een veiligheid en gezondheidsbeleid. Dit beleid is voor elke locatie specifiek gemaakt. In dit beleid worden grote risico's onderkend en wordt beschreven hoe hier maatregelen voor getroffen worden. Ook wordt beschreven hoe kinderen geleerd worden om te gaan met kleine risico's.

Dit beleid en het hierbij behorende plan van aanpak is ontwikkeld samen met de pedagogisch medewerkers. Dit beleid en het plan van aanpak worden actueel gehouden door jaarlijkse evaluatie en na gebeurtenissen die daartoe aanleiding geven (bv. Door een verbouwing, ongeval e.d.).

In het veiligheid en gezondheidsbeleid is ook de achterwachtregeling opgenomen voor de situaties dat er slechts één pedagogisch medewerker op de locatie is. Ook is hier beschreven hoe de betreffende locatie uitvoering geeft aan het vierogenprincipe.

6.3 Meldcode kindermishandeling

LPS-KOM heeft een meldcode kindermishandeling opgesteld die voldoet aan de vereiste eisen. In deze meldcode is ook specifiek aandacht voor de wijze waarop de pedagogische medewerkers omgaan met vertrouwelijke gegevens. LPS-KOM is aangesloten bij Augeo. Zij verzorgen E-learningmodules over werken met de meldcode kindermishandeling. Alle pedagogisch medewerkers zijn verplicht deze E-learning te volgen. Er zijn aandachtsfunctionarissen kindermishandeling aangesteld. De meldcode mishandeling staat standaard op de agenda van de teamvergaderingen. Er wordt elk jaar een thema-avond of een E-learningmodule voor al onze pedagogisch medewerkers georganiseerd over de Meldcode Kindermishandeling.

7 OUDERRECHT

7.1 Ouderbetrokkenheid

LPS-KOM heeft haar procedure ouderbetrokkenheid uitgewerkt in een beleidsnotitie Ouderbetrokkenheid. LPS-KOM heeft dit algemeen beleid als uitgangspunt om per locatie het ouderbetrokkenheid op locatieniveau verder uit te werken.

7.2 Inspraak en participatie

De Oudercommissie

Binnen de kinderopvang is het hebben van een oudercommissie verplicht. LPS-KOM heeft een actieve Centrale oudercommissie(C-OC) en lokale oudercommissies. De OC denkt actief mee over:

- het pedagogisch beleid dat wordt gevoerd;
- voedingsaangelegenheden van algemene aard;
- het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid;
- de openingstijden;
- het beleid m.b.t. het aanbieden van voorschoolse educatie;
- de vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten;
- wijziging van de prijs van kinderopvang.

7.3 Klachtenregeling

LPS-KOM maakt elk jaar een klachtenjaarslag. Dit verslag wordt besproken met de Centrale Oudercommissie. (C-OC). De C-OC behartigt de belangen van ouder(s)/ verzorgers en kinderen. Het biedt ouder(s)/verzorgers de gelegenheid mee te praten over een aantal beleidszaken. In samenspraak met de ouder(s)/verzorgers streeft LPS-KOM naar een organisatie die recht doet aan de belangen van ouder(s)/verzorgers. Dat wil zeggen enerzijds naar kwalitatief goed opvang en anderzijds naar een organisatie met een verantwoorde bedrijfsvoering. In het klachtenverslag maakt LPS-KOM bekend wat er rondom klachten en klachtrecht in het afgelopen jaar is gebeurd binnen haar organisatie.

LPS-KOM streeft ernaar klachten in onderling overleg met ouder(s)/verzorgers zo goed mogelijk op te lossen. Er wordt in het kort beschreven welke regelingen er zijn en hoe hiervan gebruik gemaakt is door ouder(s)/verzorgers. Door een heldere procedure vertrouwt LPS-KOM erop dat ouder(s)/verzorgers zich uitgenodigd voelen om hun ongenoegen te uiten, er voldoende gelegenheid is om hun klachten te bespreken en naar tevredenheid op te lossen.

De mening van de klant is leidend voor de vaststelling van de doorlopen stappen binnen de klachtenprocedure van LPS-KOM. Een ouder/verzorger beslist zelf of hij een klacht indient, bepaalt zelf de inhoud van de klacht en de afhandeling wordt altijd teruggekoppeld aan de ouder.

LPS-KOM heeft hiervoor de volgende mogelijkheden:

- LPS-KOM heeft een interne klachtenregeling opgezet hoe om te gaan met klachten.
- LPS-KOM is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang.

Stappenplan bij binnenkomende klacht:

Stap 1: bespreken met betrokken medewerker

Stap 2: niet opgelost, dan naar de vestigingsmanager

Stap 3: niet opgelost, dan naar directie

Stap 4: niet naar tevredenheid opgelost dan: voorleggen aan klachtenkamer van De Geschillencommissie

7.4 Klachtenprocedures

Interne klachtenprocedure

Bij aanvang van de opvang wordt de ouder geïnformeerd over de klachtenprocedure van LPS-KOM. Een klacht kan door de ouder(s)/verzorgers mondeling maar ook schriftelijk kenbaar worden gemaakt. Dit kan door middel van een verbeterformulier

Ouder(s)/verzorgers krijgen bij aanvang opvang een informatiepakket mee, hierin staat beschreven dat het klachtenreglement opgevraagd kan worden. Het verbeterformulier kan via de website gedownload worden of is op te vragen bij de leiding op de groep.

Externe klachtenprocedure

Zijn ouders niet tevreden over de oplossing die hen is aangeboden door LPS-KOM, dan kunnen zij in extern een klacht indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie; de Geschillencommissie Kinderopvang. Hoewel ouder(s)/verzorgers zich wettelijk gezien direct mogen wenden tot deze commissie, geeft LPS-KOM er de voorkeur aan dat klachten eerst intern met de ouder(s)/verzorgers besproken worden en zo mogelijk worden opgelost.

Vastgesteld d.d. 4 juni 2019

Het College van Bestuur van LPS-KOM

Stéphane Cépère

drs. S.J. Cépère

Voorzitter